

Ping Pong

Po mimozi sudeći, sezona je ad acta. Pustom plažom opet šeta zimski čuvar u šušlavcu. U zavjetrini, na terasi vile 7, Kinez i ja nastavljamo partiju ping-ponga. Kinez ima strašan servis. Ni moj nije loš. Poentiramo tako naizmjenično, pet po pet, a nakon dvije promjene igramo na razliku.

Ta je igra možda dosadna za oko, ali mi u toj tišini grizemo svim srcem.

Prva pauza je u podne. Označi je čuvar plaže koji putem kući koristi prečicu kroz naše dvorište. Već odavno nas ne pita jesmo li za preferans.

Dok ja sklapam rimu na lišće i Havišće, Kinez iza kuće diže mali zid. Međusobno ne pričamo puno; niti njega zanima poezija, niti mene njegov problem s desnim uhom. "Trebao bi pokriti ovaj stol ceradom", progovori on ponekad, "čujem neku grmljavinu." "To je avion", odgovaram. "Preko na Krku, tamo je aerodrom..." I to je sve.

Točno u jedan, on prekida radove i uzima svoj reket. Igramo bez glasa, kao na žici, do pauze u pet, kad čuvar ponovno silazi na plažu. Iz pletenih stolica na maloj terasi gledamo ga kako miruje na molu, pazeći na obalu, pučinu i plićak. "Da toliko ne repetira, izgledao bi kao ribič s nešto kraćim štapom", primijetio bi netko u druga vremena. Ovako, uzalud šušti Havišće kao palme Havaja. Kinez tiho mokri u susjedni vrt, a ja jedva gutam svoj lagani sendvič.

U pola šest, zgrčeni od pažnje, dosljedno vjerni različitom stilu, nastavljamo spremno beskonačni set. Dok boje naših svjetova kao oštri doberman stoje iza nas, loptica hvata ritam metronoma. I – gubim!

Loptica u mrežici, radost žutog lica, Kinezov reket leti prema nebu. Dok mu stežem ruku Kinez nudi revanš, ali uzalud mu sada svi vjekovi mudrosti.

"Hvala", kažem, "ne bih... Mislim da ću jednu odigrati sam."

Cvrčak & Glad

(mala povijest umjetnosti)

Jednoga svijetlog jutra krajem prošlog proljeća, na vratima malog ureda pojavi se direktor inozemne tvrtke Stihl.

“Reklamna agencija Cvrčak & Glad?”

“Izvolite.”

(Već neko su vrijeme partneri zamjećivali nizove neobičnih podudarnosti i začudnih prirodnih pojava kojima svaki važan događaj uvijek bude najavljen; no, kao profesionalci i poučeni iskustvom, međusobno o tome ne prozboriše ni riječ. Često oni na taj način pokušavahu ne pridavati dolazećem sudbonosan značaj.)

Nakon što se predstavio, gost izloži razlog svoga posjeta: “Zanima me, gospodo, suradnja s vama na promociji našega novog modela...”

“Nastavite”, reče Cvrčak.

“Hm...”, zamišljeno će Glad.

“Od vas očekujem da naš novi slogan 'Motorna sam pila Stihl, krčim divlje raslinje' usvojite, obradite i predstavite na svoj način, kako i gdje god vam najbolje odgovara. Razumije se da pri samome poslu, kao i pri izboru naknade, imate potpunu slobodu. Ukoliko ste zainteresirani, ugovor možemo potpisati odmah.”

“Motorna sam pila Stihl...”, ponovi Cvrčak, “meni zvuči dobro. Taj nam je posao nesumnjivo po mjeri. Prihvaćamo.” “Samo, jeste li vi sigurni”, dometne Glad, “da će naš angažman ovoga put upaliti?... Dosad se baš i nismo pokazali... uspješnima.”

Direktor Stihl ne odgovori odmah. Sjetio se nečega što je davno, u djetinjstvu, svakoga dana gledao... (Tihim se otkucajima sata pridruži aritmično lupkanje penkale o dlan: Cvrčak je već skladao.) Jedne zidne slike... U pozlaćenom limenom okviru, jednoga dubokog ponora i visećega napuklog mosta nad njim... i dvije sitne prilike na tome mostu... pa da! Tako je, to su oni – onaj dječak i njegov... I kao da bi se odjednom mogao zakleti da ispod širokog crnog balonera na vješalici u kutu jasno prepoznaje obrise onih velikih bijelih krila.

Pa se nasmiješi i reče: “Gospodine Glad... I vi i ja znamo da to nije istina.”

Prošlo ljeto, došla zima. Zaledio se potočić i svih pet jezera. Nastupilo ono dugo razdoblje kad se vedroga neba i sunčeve topline sjećamo kao mladosti, kao mrtve osobe koju smo ljubili. Usprkos odlično obavljenu poslu (Cvrčkova je verzija postala evergreenom), pokazalo se da je Glad i ovoga puta imao pravo. Motorna se pila Stihl nije prodavala bolje. Koji točno bijahu razlozi (intenzitet globalnog šuma? Iščeznuće srednje klase?... Slučaj?...), nije na nama ovdje da sudimo. Ostalo je poznato: neobični se direktor povukao u mirovinu i odjedrio na Madagaskar, a Cvrčak i Glad nastavili po starom i ostali zajedno sve do dana današnjeg.

Zmaj bez Jurja

(Marin san)

Zatočio Zmaj Maru, pekarevu kćer. Poželio jednostavno ružni stari tiranin uza se lijepu djevojku.

Proteklo dvadeset i četiri sata. Sunce zašlo, Mjesec izašao. Zmaj otpustio sluge i sada miruje u velikoj dvorani. Na vrhu kule, pod otvorenim nebom, mlada se cura propinje na prste. "Devet je sati", zaključuje zabrinuto, preko zida vireći. "Vrijeme za okrenuti kruščiće..." Ta je odvažna djevojka pekla najfinije kruščiće koje možete zamisliti.

Ovdje treba znati da se u doba vladavine Zmaja, kad se slučaj događa, ne vodi puno računa o nestalim djevojkama, izgubljenima općenito. Neuk i skroman bijaše svijet, u stalnome strahu i od crkvenjaka i od vlastelina. "Ne sude ljudi", sudili su ljudi, "sudi usud hudi..."

Ali, tako nije mislio Juraj.

Plamteći od srdžbe, iskuje si mač. Lupao je kao lud čitav dan uz žeravicu. Uvečer, dugačka nazubljena oštrica na podlozi od Mjeseca zablista kao visok, usamljen bor... Oko ramena Juraj smota uže, pozdravi si mater i pođe na Divlju planinu.

Bila je jesen, njen posljednji dan. Vrlo brzo Juraj naiđe na mrvicu na ledu. "Na pravom sam putu", šapne, "ali vrh je predaleko..." Na to Bog mu dade konja.

Visoko na kuli, s rukama u krilu, Mara sjedi na klupici i čeka. Onda uzdahne, smota si pletenice u gnijezdo i nasloni na nj glavu. "Najbolje da malo spavam", reče si. "Brže će mi ovo proći..."

Strmim usponom uz голу liticu uspinje se Juraj na bijelome konju. Strašan ga zaguši smrad još prije no što ugleda šest crvenih očiju, tri slinave hijene, Zmajeve sluge pri silasku na pijanku... Juraj u misiji, bez vremena za bitku, iskoristi pamet i učas ih zavadi međusobno. Konj obiđe kukavno klupko i prosljedi k zamku.

Najbliža Mjesecu, Mara sanja. Malo je trudna i ljulja se u čamcu. Tik uz morsku obalu. Na kojoj stoji magarac. Koji odjednom uskoči u čamac. I pomokri se... Mara se osmehne i otvori oči: "To je sreća... Neću još dugo čekati!"

U prvo svitanje, pred vratima zamka zaustavi se jahač.

"Izlazi, gade! Dosta je bilo! Ovo je tvoj kraj!"

U mraku zidina, u ledenim odajama gdje rigidni reptil stoluje bez snova, otvori se oko zla. Pod Jurjem se rastvori zemlja. Konj se propne u posljednji čas.

Situacija: iznad razjapljenih čeljusti nemani, na stražnjim nogama stoji konj. Na njemu Juraj, u jednoj mu ruci uzde, u drugoj visoko podignuti mač. Odjednom, iznikla niotkuda, osupnuta slikom, čarobnica iz Aslana podiže svoj prst. I prizor ostaje okamenjen zauvijek: čovjek na konju zadaje Zmaju smrtonosni udarac.

Proteklo u trenu nekoliko stoljeća. Na mjestu zamka Zmajevog raširio se grad.

Spomenik sad stoji na travnatom otoku između velikog žutog kazališta i Muzeja za umjetnost i obrt.

Promatrajući ga danas iznutra, ispitujuć mu zrno, začuđeni otkrivamo: Zmaj je pravi, ali Juraj nije!... Zmaja ubija tek prikaz, Jurjev preview, praktična radna kopija!...

Zaključujemo slijedeće: trenutak prije nego li će oštrica pasti da odrubi čudovištu glavu, Juraj je, svjestan neumitnosti ishoda, sletio s konja i potrčao k Mari. U djeliću sekunde potrebnom da se odabrani prizor zamrzne u kip, pravi je Juraj u posljednji čas izmaknuo vječnosti.

I evo ga, u vlastitoj zbilji topao i živ, vođen onim najvažnijim, zadihan stoji na terasi kule: “Ej, znaš šta...”, kaže, a ni sam ne zna, jer ta je Mara istinska princeza, u svakom oku sa po jednim suncem u orbiti zjenice...

Upravo ovdje, točno na mjestu poljupca, izrast će visoki sretni bor.